

20.2.2014

A7-0276/2013/err01

ADDENDUM

ziņojumā

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu
(COM(2012)0788 – C7-0420/2012 – 2012/0366(COD))

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Referente: Linda McAvan
A7-0276/2013

Pirms Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinuma iekļauj šādu atzinumu:

JURIDISKĀS KOMITEJAS ATZINUMS PAR JURIDISKO PAMATU

Temats: atzinums par juridisko pamatu priekšlikumam Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu (COM(2012)0788 – C7-0420/2012 –

I. Pamatinformācija

Komisijas sākotnēji ierosinātais juridiskais pamats bija Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. panta 1. punkts, kas ir vispārējais juridiskais pamats, kurš Līgumā ir noteikts saskaņošanas pasākumiem attiecībā uz dalībvalstu tiesību aktiem iekšējā tirgus jomā¹.

¹ Skat. Juridiskā dienesta 2013. gada 22. marta juridisko atzinumu SJ-0151/13. Šis likumdošanas procedūras kontekstā JURI komiteja savā 13. jūnijā 2013. gada 25. jūnijā pamatojumā ENVI komitejai īsi pievērsās arī priekš likuma juridiskajam pamatam. JURI komiteja 2013. gada 10. jūlijā iesniedza arī atzinumu saskaņā ar

Plenārsēde 2013. gada 8. oktobrī apstiprināja pilnvaras, pamatojoties uz LESD 114. panta 1. punktu.

Saistībā ar kompromisa sarunām pirmajā lasījumā Komisija ierosināja juridisko pamatu papildināt ar LESD 53. panta 1. punktu par tiesībām veikt uzņēmējdarbību saistībā ar darbību sākšanu un izvēršanu kā pašnodarbinātām personām un LESD 62. pantu par pakalpojumu sniegšanas brīvību.

Saskaņotais teksts ietver pilnīgi jaunu 18.a pantu, kura Komisijas priekšlikumā nav un kurš paredz noteikumus attiecībā uz elektroniskajām cigaretēm, proti, to reklāmas un ar to saistītās sponsordarbības aizliegumu. Attiecīgie noteikumi atbilst prasībām Tabakas izstrādājumu reklāmas direktīvā¹ un Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā², kuru juridiskajā pamatā ir LESD 53. un 62. pants.

II. Attiecīgie Līguma panti

Komisijas sākotnējā priekšlikumā kā juridiskais pamats bija ierosināts šāds LESD pants (papildināts ar izcēlumiem):

114. pants (bijušais EKL 95. pants)

1. Ja vien Līgumi neparedz ko citu, turpmāk norādītos noteikumus piemēro, lai sasniegtu 26. pantā noteiktos mērķus. Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru un pēc apspriešanās ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju paredz pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

[...]

Pirmajā lasījumā ierosinātā kompromisa rezultātā juridisko pamatu papildināja ar šādiem LESD pantiem (papildināts ar izcēlumiem):

53. pants (bijušais EKL 47. pants)

1. Lai personām būtu vieglāk sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas

Reglamenta 37.a pantu par pilnvaru deleģēšanu tiesību akta priekšlikumā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīva 2003/33/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību (OV L 152, 20.6.2003., 16. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 10. marta Direktīva 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.)

procedūru pieņem direktīvas, kas nosaka diplomu, apliecību un citu oficiālu kvalifikācijas apliecinājuma dokumentu savstarpēju atzīšanu, kā arī normatīvo un administratīvo aktu noteikumu koordināciju dalībvalstīs saistībā ar darbību sākšanu un izvēršanu kā pašnodarbinātām personām.

[...]

62. pants
(bijušais EKL 55. pants)

Šā Līguma 51. līdz 54. panta noteikumi attiecas uz visiem šajā nodaļā izskatītajiem jautājumiem [nodaļa „Pakalpojumi”].

III. Judikatūra attiecībā uz juridisko pamatu

Ar Tiesas judikatūru ir iedibināts, ka „Kopienas tiesību akta juridiskā pamata izvēle ir jābalsta uz objektīviem elementiem, kurus Tiesa var pārbaudīt, tostarp uz tiesību akta mērķi un saturu”¹. Tādēļ attiecīgā akta anulēšanu var pamatot ar nepareiza juridiskā pamata izvēli.

Šajā gadījumā ir jānosaka, vai:

1. priekšlikumam ir divi mērķi vai elementi un vai vienu no šiem mērķiem vai elementiem ir iespējams identificēt kā galveno vai noteicošo, bet otru — tikai kā otršķirīgu, vai
2. priekšlikums ir vienlaicīgi vērsts uz vairāku mērķu sasniegšanu, vai to veido vairāki savstarpēji saistīti elementi, no kuriem neviens nav otršķirīgs vai netiešs salīdzinājumā ar citu.

Saskaņā ar Tiesas judikatūru pirmajā gadījumā tiesību aktam jāpamatojas tikai uz vienu juridisko pamatu, t. i., uz to, kurš nepieciešams galvenajam vai noteicošajam mērķim vai elementam, savukārt otrajā gadījumā tiesību akts pamatosies uz vairākiem atbilstošiem juridiskajiem pamatiem.²

IV. Ierosinātās regulas mērķis un saturs

Priekšlikuma mērķis saskaņā ar tā 1. apsvērumu ir Savienības līmeņa noteikumos atspoguļot zinātnes un tirgus attīstību un starptautiskās norises attiecībā uz tabakas izstrādājumiem, atceļot Tabakas izstrādājumu direktīvu³ un to aizvietojo ar jaunu direktīvu. Saskaņā ar 4. apsvērumu dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos šajā jomā joprojām pastāv būtiskas atšķirības, kas traucē iekšējā tirgus darbību, un šajā saistībā ir paredzams, ka

¹ Spriedums lietā C-45/86 Komisija pret Padomi (Vispārējās tarifa preferences), *Recueil* 1987, 1439. lpp., 5. punkts; Spriedums lietā C-440/05, Komisija pret Padomi, *Recueil* 2007, Krājums, I-9097 lpp.; Spriedums lietā C-411/06 Komisija pret Parlamentu un Padomi, *Recueil* 2009, I-7585. lpp.

² Skatīt iepriekšējo atsauci uz lietu C-411/06, 46.–47. punkts.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 5. jūnija Direktīva 2001/37/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu (OV L 194, 18.7.2001., 26. lpp.).

atšķirību klūs arvien vairāk. Tas attiecas arī uz elektroniskajām cigaretēm un to uzpildes flakoniem, smēķēšanai paredzētiem augu izcelsmes izstrādājumiem, sastāvdaļām un emisijām, atsevišķiem marķēšanas un iepakojšanas aspektiem un tabakas izstrādājumu pārrobežu tālpārdošanu.

Tādējādi saskaņotajā tekstā iekļautas normas noteikumu tuvināšanai attiecībā uz tabakas un ar saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu.

Arī kompromisa tekstā iekļauts sekojošs apsvērums (32.h (jauns)) un 18.a pants:

(32.h) Atšķirības, kas pastāv valstu tiesību aktos un praksē attiecībā uz reklāmu un sponsordarbību, traucē brīvai preču aprītei un pakalpojumu sniegšanas brīvībai un rada vērā ņemamu konkurences kropļošanas risku. Bez turpmākas rīcības Savienības līmenī turpmākajos gados pastāvošās atšķirības, visticamāk, palielināsies, ņemot vērā arī to, ka elektronisko cigarešu un to uzpildes flakonu tirgus arvien vairāk paplašinās. Tādēļ, par pamatu ņemot augstu veselības aizsardzības līmeni, ir jātuvina valstu noteikumi par reklāmu un sponsordarbību. Elektroniskās cigaretes var novest pie atkarības no nikotīna un pie pavisam tradicionāla tabakas patēriņa, jo tās atdarina smēķēšanas procesu un liek uztvert to kā normālu parādību. Tādēļ ir lietderīgi pieņemt ierobežojošu pieeju attiecībā uz elektronisko cigarešu un to uzpildes flakonu reklāmu.

18.a pants **Elektroniskās cigaretes**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka elektroniskās cigaretes un uzpildes flakoni tiek laisti tirgū tikai tādā gadījumā, ja tie atbilst attiecīgiem šajā direktīvā un visos citos attiecīgos Savienības tiesību aktos paredzētiem noteikumiem.

[...]

5. Dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) komercpaziņojumi, kuru mērķis ir tieši vai netieši reklamēt elektroniskās cigaretes un uzpildes flakonus, ir aizliegti informācijas sabiedrības pakalpojumos, kas definēti Direktīvas 98/48/EK 1. panta 2. punktā, preses izdevumos un citos iespieddarbos, izņemot publikācijas, kas paredzētas vienīgi minēto izstrādājumu tirdzniecības profesionāļiem, un publikācijas, kas tiek drukātas un publicētas trešās valstīs, ja vien minētās publikācijas nav paredzētas galvenokārt Eiropas Savienības tirgum;*
- b) komercpaziņojumi, kuru mērķis ir tieši vai netieši reklamēt elektroniskās cigaretes un uzpildes flakonus, ir aizliegti radiopārraidēs;*
- c) sabiedriska vai privāts pienesums radio programmās jebkādā izpausmē, kura mērķis ir tieši vai netieši reklamēt elektroniskās cigaretes un uzpildes flakonus, ir aizliegts;*

- d) *sabiedriska vai privāts pienesums jebkuram pasākumam, nodarbei vai indivīdam jebkādā izpausmē, kura mērķis ir tieši vai netieši reklamēt elektroniskās cigaretes un uzpildes flakonus un kas ir saistīts ar vairākām dalībvalstīm, norisinās vairākās dalībvalstīs vai kam ir citāda pārrobežu ietekme, ir aizliegts;*
- e) *audiovizuāli komercpaziņojumi, kas ietilpst Direktīvas 2010/13/ES darbības jomā, ir aizliegti attiecībā uz elektroniskām cigaretēm un uzpildes flakoniem;*
- f) *elektronisko cigarešu un uzpildes flakonu pārrobežu tālpārdošanu reglamentē saskaņā ar 16. pantu.*

[...]

V. Atbilstoša juridiskā pamata noteikšana

Vispirms būtu jāatzīmē, ka tiesību akts, kuru paredzēts atcelt un aizvietot, ir pamatots uz LESD 114. pantu. Juridiskā komiteja 2013. gada 25. jūnija atzinumā saistībā ar priekšlikumu puda bažas par to, vai LESD 114. pants ir atbilstošs šī priekšlikuma juridiskais pamats. Arī LESD 53. panta 1. punkta un 62. panta pievienošana, kā arī trīspusējo sarunu laikā panāktās izmaiņas šīs šaubas nespēja kļiedēt.

Līdz ar to ir jāatrisina jautājums, vai LESD 53. panta 1. punkta un 62. panta pievienošana ir piemērota, lai priekšlikums būtu vienlaicīgi vērsts uz iekšējā tirgus darbības nodrošināšanu, tiesībām veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību un lai tādējādi būtu ietverti savstarpēji saistīti elementi, no kuriem neviens nav otršķirīgs vai netiešs salīdzinājumā ar citu.

Juridiskais dienests norādīja, ka, lai arī direktīvu par tabakas un saistīto produktu reklāmu un sponsordarbību var uzskatīt par otršķirīgu attiecībā uz galveno mērķi, proti, šādu izstrādājumu iekšējā tirgus darbības atvieglošanu, tomēr noteikumi attiecībā uz tabakas izstrādājumiem jau ir iekļauti Tabakas izstrādājumu reklāmas direktīvā un Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā, un tas varētu liecināt par to, ka atbilstīgai iekšējā tirgus darbībai ir nepieciešami reklāmas un sponsordarbības noteikumi, lai saskaņotu šo izstrādājumu pazīmes un tirdzniecības noteikumus. Tādējādi šie divi komponenti ir savstarpēji saistīti, un neviens no tiem nav otršķirīgs vai netiešs salīdzinājumā ar citu. Šādu viedokli pastiprina fakts, ka noteikumi attiecībā uz elektroniskajām cigaretēm saskaņotajā tekstā tieši atspoguļo šo divu direktīvu noteikumus.

Tā kā šo divu direktīvu juridiskais pamats ietver LESD 53. panta 1. punktu un 62. pantu, tie līdz ar tie būtu jāpievieno LESD 114. panta 1. punktam nolūkā izveidot saskaņotā teksta juridisko pamatu.

VI. Secinājums un ieteikums

Attiecībā uz LESD 114. panta 1. punktu Juridiskā komiteja atsaucas uz savu 2013. gada 25. jūnija atzinumu.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto analīzi, saskaņotā teksta juridiskais pamats būtu jāpapildina ar LESD 53. panta 1. punktu un 62. pantu.

Juridiskā komiteja izskatīja minēto jautājumu 2014. gada 21. janvāra sanāksmē. Šajā sanāksmē komiteja attiecīgi vienbalsīgi¹ nolēma, ka LESD 114. panta 1. punkts, 53. panta 1. punkts un 62. pants būtu atbilstīgs juridiskais pamats Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu.

(Attiecas uz visām valodām.)

¹ Galīgajā balsošanā piedalījās *Raffaele Baldassarre* (priekšsēdētāja vietnieks), *Sebastian Valentin Bodu* (priekšsēdētāja vietnieks), *Françoise Castex* (priekšsēdētāja vietniece), *Christian Engström*, *Marielle Gallo*, *Giuseppe Gargani*, *Lidia Joanna Geringer de Oedenberg*, *Sajjad Karim*, *Klaus-Heiner Lehne* (priekšsēdētājs), *Eva Lichtenberger*, *Antonio Masip Hidalgo*, *Alajos Mészáros*, *Angelika Niebler*, *Bernhard Rapkay*, *Evelyn Regner* (priekšsēdētāja vietniece), *Francesco Enrico Speroni*, *Rebecca Taylor*, *Alexandra Thein*, *Axel Voss*, *Cecilia Wikström*, *Tadeusz Zwiefka*.